

Az EGSZB által Európa jövőjéről szervezett konzultációk

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Az EGSZB által Európa jövőjéről szervezett konzultációk

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke a 2017. szeptember 21-i plenáris ülésen átadja az Európai Bizottság elnökének a nemzeti konzultációkról készített összeállítást.

Mit takar az Európa jövőjéről szóló fehér könyv?

Az Európa jövőjéről szóló fehér könyv az Európai Bizottság kezdeményezése, melyet az Unió 2016. évi helyzetéről tartott beszédben jelentettek be. Az Európai Bizottság ezzel a fehér könyvvel járult hozzá a 2017. március 25-én megtartott római csúcstalálkozóhoz, amelyen megemlékeztek a Római Szerződések hatvanadik évfordulójáról, és ez alkalomból összegezték az Európai Unió (EU) elmúlt hat évtized során elért eredményeit, valamint vázolták jövőjét.

Az Európai Bizottság elnöke ezen a csúcstalálkozón ismertette azokat a főbb kihívásokat és lehetőségeket, amelyek az elkövetkező tíz év folyamán várnak az EU-ra. Öt forgatókönyvet mutatott be azzal kapcsolatban, hogy a 2025-ig terjedő időszakban milyen irányban haladhat az Unió attól függően, hogy milyen döntéseket hoz

e kihívások kezelése és e lehetőségek megragadása érdekében:

- 1. forgatókönyv: „megy minden tovább”,
- 2. forgatókönyv: „csakis az egységes piac”,
- 3. forgatókönyv: „aki többet akar, többet tesz”,
- 4. forgatókönyv: „kevesebbet hatékonyabban”,
- 5. forgatókönyv: „sokkal többet együtt”.

A fehér könyvet vitaanyagok kísérik, amelyek olyan témákkal foglalkoznak, mint Európa szociális dimenziója, a globalizáció, a gazdasági és monetáris unió elmélyítése, az Unió védelmének jövője és az EU pénzügyeinek jövője.

A Brüsszelben és a tagállamokban megkezdett vitáknak „egy terv, egy cél és egy követendő út” közös kidolgozását kellene eredményezniük, amely a 2019 júniusában megrendezésre kerülő európai parlamenti választásokkal

összefüggésben a polgárok elé terjeszthető. A fehér könyv valójában egy viszonylag kollektív és decentralizált folyamat kezdetét jelzi, amelynek végén az európai polgárok a jövőjükről döntenek majd. A vita ösztönzése érdekében az Európai Bizottság tulajdonképpen azt javasolja, hogy Európa-szerte tartsanak vitasorozatot Európa jövőjéről a tagállami parlamentekben, városokban és régiókban. Kéri, hogy ebben az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága is vegyen részt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) szerepe

Georges Dassis, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke 2017. április 4-én feltáró vélemény elkészítésére kapott felkérést Jean-Claude Junckertől, az Európai Bizottság elnökétől. Utóbbi arra kérte az EGSZB-t, hogy mutassa be az európai civil társadalomnak az Unió fejlődésével kapcsolatos elképzeléseit és prioritásait.

Az EGSZB eredeti konzultációs módszert választott a felkérés teljesítéséhez. Ez a módszer először is azt az igényt elégíti ki, hogy inkább a tagállamok civil társadalmát kell mozgósítani, mint annak brüsszeli képviselőit. Az EGSZB továbbá az európai civil társadalom különböző elemeinek kiegyensúlyozott képviselőit is biztosítani kívánja. Végezetül az EGSZB három tagja által vezetett konzultációknak az is a célja, hogy a nemzeti kultúrákhoz igazodó formátum alapján (műhelymunkák, konferenciák) segítsék elő az érdekelt felek részvételét.

2017. május 4. és június 9. között huszonegy nemzeti konzultációt szerveztek a tagállamokban, és a szervezett civil társadalom 1003 képviselője vett részt a vitákon. Ezt követően került sor a nemzeti vitákat összefoglaló jelentések elkészítésére, összegzésére és közzétételére, különösen az Európai Bizottság elnöke és az Európa jövőjének témájával foglalkozó 2017. október 11-i parlamentközi bizottsági ülésen jelenlévő parlamenti képviselők körében.

Az EGSZB által az **„Európai Bizottság Európa jövőjéről szóló fehér könyv és kapcsolódó**

témák” címmel készített állásfoglalást a 2017. július 6-i plenáris ülésen fogadták el.

A civil társadalom és a polgárok valamennyi dokumentumhoz hozzáférhetnek (<http://www.eesc.europa.eu/en/policies/in-focus/future-europe>).

A huszonegy nemzeti konzultáció

Az EGSZB 27 tagállamban szervezett nemzeti konzultációt: Németország (DE), Ausztria (AT), Belgium (BE), Bulgária (BU), Ciprus (CY), Horvátország (HR), Dánia (DK), Spanyolország (ES), Észtország (EE), Finnország (FI), Franciaország (FR), Görögország (EL), Magyarország (HU), Írország (IE), Olaszország (IT), Lettország (LV), Litvánia (LT), Luxemburg (LU), Málta (MT), Hollandia (NL), Lengyelország (PL), Portugália (PT), Cseh Köztársaság (CZ), Románia (RO), Szlovénia (SI), Szlovákia (SK), Svédország (SE).

A konzultációk kézzelfogható információkkal szolgáltak az EGSZB által készített kérdésekre adott válaszoknak köszönhetően.

1. Ön szerint a fehér könyvben felvázolt öt forgatókönyv közül melyik felel meg a legjobban az EU előtt álló belső és külső kihívásoknak, és miért?

Az európai civil társadalom tapasztalatból ismeri az Európai Unió előtt álló kihívásokat. Bár valamennyi érdekelt fél általánosságban egyetértett azzal, hogy az Európai Bizottság által választott módszernek egzisztenciális tétje van, a civil társadalom elsősorban nem igazán lelkesedett az öt javasolt forgatókönyvért. Számos tagállamban az óvatosság dominál (DE, CY, DK, EE, FI, HU, IE, IT, LV, LU, NL, SI, SE). Három forgatókönyv azonban egyszerre váltott ki érdeklődést és gerjesztett vitát: az „aki többet akar, többet tesz” (3. forgatókönyv), a „kevesebbet hatékonyabban” (4. forgatókönyv) és a „sokkal többet együtt” (5. forgatókönyv). Ezzel szemben a „megy minden tovább” (1. forgatókönyv) és a „csakis az egységes piac” (2. forgatókönyv) mérsékelt érdeklődést vál-

tott ki, vagy ezeket nemkívánatosnak tekintették (NL, PL).

Közelebbről nézve a 3. forgatókönyv fogadtatása azért volt kedvező, mert azt reálisnak vagy szükségesnek tartják (CY, DK, ES, EE, FI). A 4. forgatókönyv érdekesnek tűnik (DK, CY, EE), de általában véve nem tartják elég koherensnek ahhoz, hogy komolyan fontolóra lehessen venni. Az 5. forgatókönyv a legtöbb vitát kiváltó lehetőség, még úgy is, hogy azt nem mindig tartják reálisnak (BE, BG, CY, FI, PL). Ezért a forgatókönyvért nagyobb volt a lelkesedés is (EL, ES, LV, LT, RO), mert ez javasolja az EU legkidolgozottabb formáját.

2. Elképzelhető és kedvezőbb lenne-e egy másik, nem említett forgatókönyv? Ha igen, miért? Ön szerint hogyan lehet erősíteni a bizalmat az Unión belül?

Úgy tűnik, hogy a civil társadalom által vázolt forgatókönyvek az európai integrációval kapcsolatos elvárásokra adnak választ. Ezekből levonhatók azok az elvek és politikai mozgatórugók is, amelyek egy alternatív forgatókönyv szerkezetét adhatják. Egyrészt az európai terv alapját képező elveket idézik az olyan értékek, mint a társadalmi igazságosság, az európai identitás kialakítása, a humanizmus, a kölcsönösség (CY, EL, FR, SE) vagy a fenntarthatóság (HR, HU). Másrészt a belső piac (BG, NL, CZ), a monetáris unió (BG, RO, CZ) és a szociális dimenzió (BG, ES, HU, IT, LV, LT, CZ, SK) elmélyítését meghatározó politikai mozgatórugók egy új forgatókönyvet vázolnak.

Ezzel párhuzamosan számos civil társadalmi szereplő elébe megy az Európai Bizottság javaslatainak azzal, hogy egy, a kínált lehetőségeket ötvöző hatodik forgatókönyvre tesz javaslatot (Bulgária a 4. és 5. forgatókönyvet, Magyarország és Luxemburg a 3. és 4. forgatókönyvet, Lengyelország pedig az 5. és 3. forgatókönyvet ötvözné). Végül az EU federalizációját, amelyet kevesen említettek meg, biztosítékokkal kellene kísérni (HR, SI).

A bizalom megerősítésével kapcsolatban érdekes megállapítani, hogy a német és a görög civil társadalom hasonlóan vélekedik arról, hogy jelenleg milyen akadályai vannak a kollektív tárgyalásnak Görögországban.

3. Kell-e javítani az Európai Unió láthatóságát és a róla folytatott kommunikációt, és hogyan?

A civil társadalom úgy látja, hogy a nemzeti politikai vezetők túl gyakran becsmérik az EU-t (EL, FI, LU, MT, CZ, PL, SK). A jobbláthatóság érdekében először is az előadásmódon kell javítani. Így például az EU által finanszírozott projektek szemléltethetnék (DE) a „pozitív szemléleten” (FR, IE) alapuló kommunikációt. Úgyszintén többé már nem elegendő megszólítani néhány, az EU iránt érdeklődő csoportot, hanem általánossá kell tenni a polgárok (AT, FI, FR), a fiatalok (BG, CY) vagy akár az iskolások (LT, PL, PT) és a makacskodó polgárok (FR) irányában tett erőfeszítéseket.

A jobb kommunikáció alapját minőségi tájékoztatás és átlátható döntéshozatali folyamat (HR, ES, NL), objektív tömegtájékoztatás (CZ), valamint árnyaltabb, az EU gyengeségeit és hiányosságait is elismerő (SE) kommunikáció képezi.

Az EGSZB által szervezett konzultáció implicit módon az EU jövőjéről szóló kommunikációs gyakorlat lett. Az európai civil társadalomnak egyébként nagyobb részt kellene vállalnia ebből (EL, HU, IT, SI, SE), különösen a láthatósága növelése érdekében.

4. Kellőképpen átfogóak és illusztratívak-e az említett szakpolitikai területek? Hogyan állítaná fontossági sorrendbe őket? Van-e olyan fontos szakpolitikai terület, amelyet a dokumentum nem említ vagy nem eléggé hangsúlyoz? Ha igen, melyik az, és az öt forgatókönyv közül melyik a legalkalmasabb annak fejlesztésére?

A civil társadalom két ponttal kapcsolatban szinte egyöntetűen vélekedik. Először is a javasolt öt forgatókönyvből hiányzik a szociális dimenzió (DE, AT, BG, CY, DK, EE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, CZ, RO, SI, SE). Másodsorban hiányzik a fenntartható fejlődés is (HR, FR, SI, CZ, NL, LV, IE, HU) annak ellenére, hogy erre az EU kötelezettséget vállalt a lakossággal és a nemzetközi partnerekkel szemben.

Az említett szakpolitikai területek a tagállamokban uralkodó aggodalmakat tükrözik. Ennek megfelelően Görögország, Olaszország, Litvánia, a Cseh Köztársaság és Románia a közös kül- és biztonságpolitikát (KKBP) és a békét említette meg. Bulgáriában, Finnországban, Görögországban, Litvániában és Romániában pedig a gazdasági és monetáris unióról (GMU) tett említést a civil társadalom. A civil társadalom az EU kereskedelempolitikával kapcsolatos hatásköreivel is pontosan tisztában van Németországban, Horvátországban, Finnországban és Franciaországban.

Végül a civil társadalom azokkal a témakörökkel szólítja meg a politikai döntéshozókat, amelyek nagyobb koherenciát tudnak biztosítani az európai politikák között, különösen a gazdasági (adózás és versenyképesség, különösen az iparban) és a szociális területeken (ifjúság, szociális beruházás).

5. Az „előttünk álló utat” tekintve hogyan kellene felépíteni az Európa jövőjéről szóló, Európa-szerte a tagállami parlamentekben, városokban és régiókban tartandó vitasorozatot? Milyen szerepet kellene betöltenie a szervezett civil társadalomnak „az előttünk álló út” folyamán, és hogyan?

Számos szervezet számára a követendő utat a konzultációk folytatása jelenti, azokat a helyi, nemzeti és európai szintekre (FR, EL, IE, MT, RO, SU) is kiterjesztve. Ezenfelül a viták relevanciája is nőne, ha azokba szisztematikusan bevonnák a szociális partnereket (BE, HU, SK),

az ágazatokat és a gazdasági ágakat, és ha nagyobb médianyilvánosságot kapnának (EL). A nemzeti parlamentekre nagyon fontos szerep hárul (BG), csakúgy, mint a tagállami gazdasági és szociális tanácsokra (FR, PT), ahogyan ezt a francia és a portugál tanács Európa jövőjével foglalkozó korábbi munkái is szemléltetik, amelyek 2017. júliusban és szeptemberben két állásfoglalást eredményeztek.

Az európai szervezett civil társadalom úgy véli, hogy már most is kulcsfontosságú szerepet tölt be. Ezért szisztematikusan be kellene vonni az EU jövőjéről folytatott fontosabb vitákba (AT, FI, SI). Egyes szervezetek azt is megfogalmazták, hogy pontos témakörökkel kell foglalkozni (FR). Végül a szervezetek a civil társadalom különböző alkotóelemei közötti fokozottabb koordinációt és jobb kommunikációt sürgetnek a polgárok által kifogásolt információhiány megszüntetése érdekében.

6. Ön milyen konkrét eredményeket vár a konzultációtól?

Az európai civil társadalom azt várja, hogy ajánlásait átvegye az Európai Közösség, hogy azok például az Unió helyzetéről tartott beszédben (2017. szeptember), de a későbbi nemzeti vitákban is megjelenjenek. Egyes résztvevők azonban kétségeiknek adnak hangot azzal kapcsolatban, hogy a civil társadalommal folytatott konzultációk milyen hatást gyakorolnak majd az európai döntésekre (EL). Ennek orvoslása érdekében arra ösztönzik az Európai Bizottságot, hogy világosan fejtse ki, mihez fog kezdeni az EGSZB által szervezett konzultáció eredményeivel (IE).

Mindenhol feszülten várják azokat a konkrét határozatokat és intézkedéseket (DK, FR, LU), amelyek reális és megvalósítható célkitűzéseken alapulnak (BE, LU, MT), amelyeket alaposan átgondolt politikák alapján határoznak meg (NL), és amelyek sorában a gazdasági és monetáris unió, a szociális jogok és a foglalkoztatás (LT, PL, PT) az elsők között szerepel-

nek. Más országok szerint az európai terv újbóli megerősítéséhez a népek jólétére (EL) és egyszerűbb kommunikációra van szükség.

7. Hogyan lehet biztosítani, hogy a polgárok nagyobb mértékben tudjanak részt venni Európa jövőjének alakításában?

A polgárokat a jelenleginél nagyobb mértékben be lehet vonni. A polgárok nagyobb mértékű részvételét az országok többségében (DE, HR, CY, FI, FR, EL, LV, MT, CZ) alapvető fontosságúnak tartják. Különösen nagy szükség van a fiatalok bevonására. Ezenfelül a polgárok részvételét a civil társadalomnak kellene vezényelnie, amelynek feladata lenne, hogy nemzeti, regionális vagy helyi vitákat szervezzen (BE, FR, LT, LU, PL).

Ezenfelül ajánlásokat fogalmaztak meg arra vonatkozóan, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 11. cikkének (2) bekezdését teljes mértékben végre kellene hajtani¹. Hosszú távon célszerű lenne, ha egy, az EU-ról szóló oktatási intézkedést is bevezetnének.

Végül említést tettek az EU intézményi dimenziójáról. A szükséges átláthatóságon kívül, amit a polgárok a demokrácia garanciájaként érzékelnek, gyakran vetődnek fel kérdések azzal kapcsolatban, hogy az EU képes-e decentralizált intézkedéseket hozni annak érdekében, hogy a fontos vitákról, például az Európa jövőjéről folytatott vitáról beszámoljon.

A konzultációk következtetései

A nemzeti konzultációk alapanyagot szolgáltatottak a vitákhoz és az EGSZB állásfoglalásához. Ezenfelül a konzultációk számos említésre méltó, érdekes elemet felszínre hoztak:

- A forgatókönyvek által kiváltott érdeklődés vagy elutasítás alapján nem rajzolódik ki olyan térkép, amelyen az északi, a déli, a keleti vagy a nyugati államok szemben állnának egymással.
- EU-szerte szervezetek hálózatai foglalkoztak a témával annak érdekében, hogy párbeszédet folytassanak egymással, és hogy még egy hatodik forgatókönyvre is javaslatot tegyenek.
- Implicit módon egy hatodik forgatókönyv körvonalazódik, különösen a 4. és 6. kérdésre adott válaszok alapján.

¹ 11. cikk (2) bekezdés: „Az intézmények az érdekképviseleti szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tartanak fenn.”

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

ÁLLÁSFOGLALÁS

Az Európai Bizottság Európa jövőjéről szóló fehér könyve és kapcsolódó témák

A közös cél tudatának kialakítása

Az EGSZB elképzelése Európa jövőjéről²

1. Az európai társadalom és polgárok hiteles, legitim és ellenállóképes Uniót szorgalmazznak. Az EU-t már több mint egy évtizede politikai, gazdasági és társadalmi sokkhatások érik, ami borúlátóvá teszi a polgárokat és bizonytalanságot szül körükben. Az Uniónak átfogó stratégiákra van szüksége polgárai jólétének előmozdításához, a nagyszabású és fenntartható beruházások, a kreativitás és a vállalkozás ösztönzéséhez és ahhoz, hogy kezelni tudja a gazdagok és a szegények közti egyre növekvő szakadékot, a szegénységet, illetve a vagyoni egyenlőtlenséget. A nemrég beindult gazdasági fellendülés semmi esetre sem lehet kifogás a tétlenségre. Éppen ellenkezőleg: az EGSZB egy átgondolt és közös előrehaladásról történő megállapodást sürget annak érdekében, hogy megerősítsük a bizalmat, és szorgalmazza, hogy a polgárokat szolgáló kézzelfogható eredményekre és az Európában rejlő hatalmas lehetőségekre összpontosítsunk.
2. Nem szabad hiú reményeket táplálni. Mindenekelőtt egy olyan Unió megvalósítását kell célul kitűzni, amely képes minden téren egyenlő esélyeket biztosítani mindenki számára. A gazdasági, társadalmi és környezeti tényezők szorosan összefüggenek. A kontinenst mindenképpen alkalmassá kell tenni arra, hogy alkalmazkodjon a világszerte végbemenő mélyreható átalakulási folyamatokhoz és éles versenyhez, és a globalizációt az uniós értékeknek megfelelően alakítsa.
3. A már túl sokak által kijátszott és ma is bevetett „Brüsszel a hibás” kártyát ki kell venni a játékból. Az uniós intézmények és a különféle tagállami és uniós szintű érdekelt felek, köztük a szociális partnerek és a civil szervezetek közös kötelezettségvállalása nélkül mindez nem valósulhat meg. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az uniós döntések legitimitása végeredményben a demokratikus folyamat minőségétől függ.
4. Az előttünk álló úton csak akkor jutunk előbbre, ha tetteink *a közös célnak* ugyanabból a tudatából táplálkoznak, amely az alapító atyák meggyőződését jellemezte, majd később

² Ez az állásfoglalás, melyet az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. július 5-i plenáris ülésén elfogadott, az Európai Bizottság elnökének 2017. április 4-i felkérésre válaszul készül. Jean-Claude Juncker arra kérte az EGSZB-t, hogy az EU jövőjéről szóló fehér könyv alapján fejtsse ki az európai szervezett civil társadalom elképzeléseit és prioritásait az Európai Unió jövőbeli fejlődését illetően.

az összes jelentős előrelépésben tükröződött. Az EU-nak a rendelkezésére álló összes jogalkotási eszközt, iránymutatást, forrást és együttműködést mozgósítania kell ahhoz, hogy a céljai közt szereplő valamennyi téren előrelépést érhessen el. Ehhez a Lisszaboni Szerződés mutatja az utat.

A fehér könyvben szereplő forgatókönyvek

5. Az EGSZB szerint az adott forgatókönyvek³ közti választás nem célravezető módja annak, hogy a közös cél tudatát ösztönözzük, vagy kijelöljük a jövőben követendő utat. Először is az EU nem tiszta lappal kezd. Ezért fontos volna, hogy az Európai Bizottság az Unió történetének – vívmányainak és hiányosságainak – mélyreható elemzésére alapozza a javaslatait, mivel az értékes információkkal szolgál a jövőre nézve. A tagállamok Római Nyilatkozatban foglalt kötelezettségvállalásai pozitív és szilárd kiindulópontot jelentenek.⁴ Az öt forgatókönyv a tagállamoknak szól és az intézményi változásokra összpontosít, így az uniós polgárokat közvetlenül nem érinti. Ezenkívül mesterkéltnek is tűnnek.
6. Az EGSZB úgy véli, hogy az 1. forgatókönyv – mely szerinte nem több egy helyben toporgásnál – szóba sem jöhet. Az 5. forgatókönyv sokak számára vonzónak tűnik, de jelenleg nem reális. A 2. forgatókönyv, mely kizárólag a közös piacra koncentrált, túlságosan szűkre szabott. A 4. forgatókönyv a 27 tagállam közti megállapodást igényel, ami megbéníthatja az EU-t és a kifelé mutató tendenciákat erősítheti, veszélyeztetve az Unió céljait és értékeit. A 3. forgatókönyvben foglalt, differenciált integrációt célzó mechanizmusok – például a megerősített együttműködés – hasznosak lehetnek ahhoz, hogy feloldják az egyes területeket megbénító akadályokat, és hogy előmozdítsák az uniós integrációs folyamat kedvező irányú fejlődését. Az ilyen mechanizmusok ugyanakkor nem annyira célt, mint inkább eszközt jelentenek egyes szakpolitikai célok eléréséhez. Bár ezek ajánlatosak a szükséges uniós jogszabályok előtti akadályok elhárítására, az EGSZB ugyanilyen fontosnak tartja az Unión belüli konvergencia előmozdítását, valamint a széttagozottság és a megosztottság leküzdését. Ezért az élenjárók, illetve „katalizátorországok” közti megállapodásnak mindig nyitva kell állnia azok előtt, akik készek részt venni benne, és a közös cél tudatának mindig jelen kell lennie.

Az EGSZB elképzelése a jövőről

A. Módszer

7. A körvonalazódó „à la carte” Európa vagy a kifelé mutató tendenciák elkerülése érdekében a stratégiai témákat közös perspektívába kell helyezni. Az EGSZB olyan fejlesztési irányt ajánl, melyben meg vannak határozva az ahhoz szükséges feltételek, hogy a politikai hatalom megosztása megfelelőbb legyen. Mindez elsősorban politikai akarat függvénye, ezért központi kérdésként kell szerepelnie a jövőről folytatott érdemi vitában.
8. A nemzeti és az uniós szint hagyományos szembeállítását meg kell szüntetni. A közös kihívások és az Európa-szerte egymással összefüggő realitások mind megerősítik, hogy a küldetésnek is közösnek kell lennie. Emellett el kell ismerni a nemzeti állampolgársággal párhuzamosan létező

³ Lásd: Fehér könyv Európa jövőjéről, 2017. március.

⁴ A 27 tagállam, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság vezetőinek 2017. március 25-én elfogadott nyilatkozata: <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2017/03/25-rome-declaration/>.

uniós polgárságot. A politikák kialakítása során valamennyi társadalmi réteget figyelembe kell venni és be kell vonni. Közös célokat kell kitűzni, és a döntések és politikák hatásait nemzeti, regionális és helyi szinten is szisztematikusan értékelni kell ahhoz, hogy elnyerjük a polgárok támogatását.

9. Az Európai Parlamentnek (EP) központi szerepet kell betöltenie annak meghatározásában, hogy Európa milyen irányt vegyen a jövőben. Emellett alapvető szükség van a nemzeti parlamentek szerepvállalásának és az Európai Parlamenttel való együttműködésének ösztönzésére.
10. A központi célok elérése érdekében a tagállamoknak meg kell állapodniuk
 - a célokról, a közös eszközökről és a határidőkről; a leginkább szükséges a közös szemlélet, melynek alapja a következetesség, az átláthatóság, a közismertség, és mindenekelőtt a közös kommunikáció,
 - a Tanács szükségessé vált, eredményességet és átláthatóságot biztosító reformjáról, valamint a kizárólagos és a megosztott hatáskörökhöz kapcsolódó kérdésekben független Európai Bizottságról, nagy hangsúlyt fektetve a közösségi módszerre,
 - arról, hogy valamennyi érdekelt féllel rendezett konzultációs eljárásokra van szükség, továbbá helyes végrehajtásra és a jogállamiság tiszteletben tartására.

B. Szakpolitikák

11. Bármelyik opciót is választják is Európa jövőjével kapcsolatban, az EGSZB összetartó és koherens Európai Uniót szeretne. Számos jelenlegi politika az integráció elmélyítését szolgálja, és ezt a hosszú távú folyamatot az EGSZB teljes mértékben támogatja. Az EGSZB az utóbbi időben szinte mindegyik politikáról részletesen kifejtette meglátásait és a jövőre vonatkozó javaslatait.
12. A számos gazdasági és társadalmi dimenzióval rendelkező egységes piac a fenntartható fejlődési modell keretében az európai integráció létfontosságú kötőanyaga. Valóban egyenlő versenyfeltételeket kellene biztosítani. Ugyanígy a GMU-t is döntő előrelépésnek tekintették, az elismerésre méltó fejlődés ellenére azonban felépítése továbbra is ingatag. A GMU az Unió jövőbeli fejlődésének egyik alapeleme, ezért elmélyítése létfontosságú. Az EGSZB a politikai unió fokozatos kialakítását támogatja különféle makro- és mikrogazdasági intézkedésekkel és előírásokkal, valamint erős szociális dimenzióval. A GMU kiteljesítése valódi gazdasági kormányzást kíván, ezen belül a pénzügyi ágazat uniós irányítását, átgondolt reformokat az érintett tagállamokban, valamint közös megközelítéseket a munkaerőpiaci politikákra vonatkozóan. A jobb irányításnak még szilárdabb alapot kell biztosítani a konvergencia erősítéséhez és az euróövezetbeli szolidaritáshoz. Az EU-ban működő, kiváló munkát végző közigazgatási szervek támogathatják ezt. Az euróövezetnek más területeken is szorosabb együttműködést kellene kezdenie.
13. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá, hogy egységesebb irányításra, mélyebb integrációra és a tagállamok teljes körű elkötelezettségére van szükség az alábbi területeken:
 - az adókijátszástól is visszatartó, tisztességes versenyen alapuló, összehangolt európai iparpolitikával biztosítani kell, hogy a különböző tagállami megközelítések helyett közös szemlélet alakuljon ki arról, hogy hogyan javíthatók a versenyképesség előmozdításának

európai feltételei a szociális piacgazdaságban úgy, hogy az összes érdekelt fél aktívan részt vesz a konszenzust célzó párbeszédekben, a beruházások előmozdításában (programok) és a kkv-k támogatásában,

- a felfelé irányuló szociális konvergencia előmozdítása – a gazdasági konvergenciával összhangban – a foglalkoztatási és szociális eredmények tekintetében, a szociális jogok európai pillérének végrehajtása révén, tiszteletben tartva a nemzeti hatásköröket,
- megfelelően irányított energiaunió, amely nélkülözhetetlen a valódi közös piac és az energiabiztonság szempontjából,
- előremutató európai stratégia és jogalkotási keret az éghajlatváltozás elleni küzdelemről a Párizsi Megállapodás alapján, illetve a nemzetközi éghajlat-politikai megállapodásokhoz való hozzájárulásként, valamint annak előmozdítása, hogy valamennyi uniós politikában figyelembe vegyék a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendet,
- digitális egységes piac, mely a jövőbeli versenyképesség és színvonalas munkahelyek teremtésének jelentős tényezője. Mindeközben fel kell készülni a digitális átalakulásnak a foglalkoztatásra és a munkaerőpiacra gyakorolt hatásaira,
- Európa-szerte intenzívebben megvalósított technológiai, kutatási és innovációs stratégia,
- (többoldalú) kereskedelempolitika, melynek átlátható tárgyalások során nyitott piacokat, valamint társadalmi és környezeti fenntarthatóságot kellene biztosítani, hangsúlyozva emellett a felek egyenlőségét a kereskedelmi kapcsolatokban, ezzel védve az európai érdekeket egy olyan világban, ahol egyre erősebbek a protekcionista tendenciák,
- európai politika a fogyasztók számára uniós polgársági politika formájában.

14. Az EGSZB véleménye szerint a szociális és oktatási kérdésekkel is szisztematikusabban foglalkozni kell uniós szinten, hogy meggyőző megoldásokat találjunk. A szociális biztonság és az oktatás esetében legtöbbször a szubszidiaritás elve érvényesül, ezért a nemzeti jogszabályok hatáskörébe tartoznak, és a döntéshozatali folyamatokban gyakran a szociális partnerek is aktívan részt vesznek. A szociális ügyek területén az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztással jobban kellene élni. Tekintettel arra, hogy a digitális forradalom, a munkaerőpiacok strukturális problémái és a globalizáció miatt a munkaerőpiacokon fokozódnak a feszültségek, az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EU-nak látványosan szerepet kell vállalnia bizonyos szociális és munkaügyi feltételek közelítésének ösztönzésében, valamint a színvonalas munkahelyteremtés, a tisztességes mobilitás és a polgárok határozott elkötelezettségének előmozdításában. Kiemelt hangsúlyt kell helyezni a fiatalokra és a fiatalokat sújtó munkanélküliségre. A szociális partnerek és általában a civil társadalom, valamint a szociális párbeszéd szerepe kiemelten fontos.

15. Az EU-ban erősebb gazdasági és társadalmi konvergenciára van szükség. Mindemellett figyelembe kell venni a tagállamok gazdasága, kultúrája és hagyományos szociális rendszerei közti különbségeket. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az Uniónak nemcsak külső szemlélőnek kellene lennie, hanem pontosan meghatározott felelősséget kellene vállalnia. A szociális partnereknek (és más érdekeltnek) érdemi konzultációkat kell tartaniuk egymással, mielőtt meghatároznák a közösen követendő utat. Ezenkívül az EGSZB rámutat annak fontosságára, hogy a tagállamok valóban végrehajtsák az szociális ügyekre vonatkozó uniós irányelveket.

16. A szubszidiaritás elve az oktatás területén is érvényesül. Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy Európa társadalmi és gazdasági jövője és a polgárok szerepvállalása szorosan összefügg azzal, hogy minden szinten naprakész oktatási és képzési rendszerek működnek-e. Az ifjabb generáció jövője erősen függ az oktatástól. A készségek a fiatalok és az idősebb nemzedékek számára is kulcsfontosságúak. Ezért az EU-nak aktívan részt kell vennie a már megkezdődött modernizációs folyamatban. Az oktatásnak az Európaról szóló tájékoztatásban is fontos szerep

jut: az EGSZB hangsúlyozza, hogy az általános és középiskolák tanulóinak megfelelő tájékoztatást és oktatást kell nyújtani az EU-ról, ezen belül az európai értékekről és polgárságról.

17. A schengeni térségben vissza kell állítani a személyek szabad mozgását. Ez egyben a közös határok hatékonyabb ellenőrzését is jelenti. Ezzel párhuzamosan a sajnos egyre erősödő, az emberölés mellett a kiberbűnözés eszközeivel is élő nemzetközi terrorizmus komoly bizonytalanságot vált ki a polgárok körében, és fel kell venni vele a harcot. A rendőrség és az igazságügyi hatóságok közti együttműködésre nagyobb szükség van, mint valaha.
18. Ezek a területek közvetlenül kapcsolódnak a külpolitikához, illetve az Európa szomszédságában folyó polgárháborúk és megbukó államok súlyos problémájához, csakúgy mint az ebből eredő migrációs hullámokhoz, melyek jelenleg minden más európai kérdést háttérbe szorítanak. Az EGSZB határozottan támogat egy olyan közös migrációs politikát, amely a nemzetközi jognak megfelelően védelmet nyújt a menekülteknek, továbbá kiáll egy közös menekültügyi rendszer, az illegális migráció és az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló fellépések, valamint az EU-ba vezető legális utak előmozdítása mellett. Ezzel összefüggésben az EU-nak működő partnerségeket kell létrehoznia a szomszédos országokkal, mindenekelőtt újra útjára kell indítania egy valódi euromediterrán politikát.
19. Az 1945 óta eltelt időszakban Európa még nem szembesült ilyen mértékben azzal, hogy magának kell megoldania a problémáit. A NATO-n belüli és az Egyesült Államokkal való kapcsolatok, valamint az Unió szomszédságában felmerülő problémák eredményes, közös európai kezelése mind az uniós közös kül- és biztonságpolitika sürgős elmélyítését igényli, mivel a külső és belső biztonság garantálása is szükségszerűen ettől függ.

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Felelős kiadó: A látogatásszervezés és kiadványok osztálya
EESC-2018-10-HU

www.eesc.europa.eu

© Európai Unió, 2018

Reproduction autorisée, moyennant mention de la source.
A fotók bármilyen formában történő felhasználásához vagy
sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosá(i)tól
kell engedélyt kérni

Print:
QE-02-18-051-HU-C
ISBN 978-92-830-4077-4
doi:10.2864/056227

Online:
QE-02-18-051-HU-N
ISBN 978-92-830-4066-8
doi:10.2864/326694

HU